

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all'Avvisatore Dalmato

Cijena je na godinu Objavitelju Dalmatinskomu i Smotri Dalmatinskoj za Zadar kr. 6; za Austro-Ugarsku kr. 5; samom Objavitelju Dalmatinskomu za Zadar kr. 3; za Austro-Ugarsku kr. 5. Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi Objavitelja Dalmatinskoga stoje 6 para, a pojedini brojevi Smotre Dalmatinske isto 6 para. Zastareni brojevi para 20.
Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilijene preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju postanskim naputnicima. — Rokopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju.
Pisma i novce treba šaljati „Uredu Dalmatinskog Objavitelja u Zadaru“
Za uvrstbu Oglasa u zadnju stranu valja se obratiti Tiskarni

Prezzo d'associazione per un anno: Per l'Avvisatore Dalmato e la Rassegna Dalmata per Zara cor. 6; per la Monarchia A-U. cor. 8; per l'Avvisatore Dalmato soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5; per la Rassegna Dalmata soltanto, per Zara cor. 3; per la Monarchia A-U. cor. 5. Semestre o trimestre in proporzione. Un singolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. 6; un singolo numero della Rassegna Dalmata cent. 4. Numeri arretrati cent. 20.
Demande d'abbonamento senza il relativo importo non vengono prese in considerazione. — domande per inserzioni non accompagnate da un'anticipazione corrispondente, vengono restituite. — Abbonamenti ed anticipazioni si spediscono mediante assegno postale. — Manoscritti non si restituiscono. — Lettere non affrancate si respingono.
Corrispondenze e denari sono da indirizzarsi all'Ufficio dell'Avvisatore Dalmato in Zara.
Per l'inserzione degli Avvisi nell'ultima pagina rivolgersi alla Tipografia

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

SI PUBBLICA AL MERCOLEDÌ ED AL SABATO

Napadi njemačkih zrakoplova na engleske utvrgjene gradove. Prigovori i okrivljavanja.

Od udara, koji je smjeli napadati zepelinških zrakoplova zadao Englezima, Engleska se ne može još da oporavi. Strava je obuhvatila pučanstvo, koje je i onako već do krajnosti uznemireno. Odjeci tih brig jasnije se opazuju i u Francuskoj. Cijela neprijateljska štampa digla je vik; vlasti izdavaju najostrija određenja, eda razvijaju službu sigurnosti, a i London i Pariz nalaze se po uredovnoj naredbi u najdubljoj noćnoj tami, u čemu se očituje dragovoljna, tragikomična simbolika. Kao da naši protivnici ne bi uopće više mogli krenuti pravim stazama, kao da im je pritivnost postala drugom prirodom, sada oni od jednog stvaraju silu propovjednika o moralu, koji se u najvećoj mjeri zgražaju radi toga, što je Njemačka prenela neprijateljstva i u zračne visine i ne pokazuje sklonosti, da unaprijed odustane od toga. Jednake komedije izvode oni isti Englezi, oni isti Francuzi, oni isti Rusi, koji su, otkada je buknuo rat, neprestano kršili međunarodno pravo i dotle dotjerali, da su međunarodna utanačenja, koja su se smatrala nepovredivima i čije je zaključivanje iziskivalo trudna i marljiva rada za više godina, naprosto uništili pri prvoj prilici, kada su ona imala da pokažu svoju praktičnu vrijednost.

Cilj je rata za svaku borbenu stranu, čim potpunije uništenje neprijateljskih vojski. To načelo bijaše nepomično. No svjetski ga je rat uslijed postupanja naših protivnika, a u prvome redu Engleza, iz osnove promijenio. Prema mnijenjima i težnjama Trojnoga Sporazuma rat ide za tim, da narodi budu satrveni i glagiu umoreni i da se vojnim prisilnim sredstvima slomi njihov otpor. Osnovna načela međunarodnoga prava oborila je Engleska, koja u nestajući drugih činjenica ili sposobnosti nastoji da pokaže svoje gospodstvo na moru tijekom, što sputava dovoz živeža i drugih prijeko nužnih proizvoda za gragjansko pučanstvo ne samo protivničkih nego i neutralnih država. Iz povijesti je poznato ogromno ogorčenje, koje je u Engleskoj izazvalo kopneno zatvaranje koje je Napoleon odlučio 21 novembra 1806, i granje teških odmazda, koje su Engleska i Francuska primjenjivale tada jedna protiv druge, premda se te mjere ne bi ni iz daleka mogle isprediti sa mjerama kojih se Engleska danas lača. Silni pokret, koji je obuhvatio sve prosvijećene zemlje, cio svijet, koji je napokon

dospio do uzakonjenja međunarodnih načela, kao što proizlazi iz zapisnika, povjesnih podataka i obrazloženja, imao je ne na zadnjemu mjestu svrhu, da u modernome ratu izluči neke, pa i privredne mjere, u koliko ove pogagaju ne neposredne ratnike, nego one koji ne učestvuju u vojnim akcijama. Trojni sporazum, a u prvome redu Engleska, odgovorna je za to, što namjesto namijenoga izbjegavanja takih metoda ratovanja sada nastupa njihovo mnogostrano pooštavanje.

Odsudni njemački listovi odmah nakon navale zepelinških zrakoplova na englesku obalu dostojno su, stvarno i uvjerljivo odgovorili na prigovore i okrivljavanja od strane Trojnoga sporazuma. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ izjavila je sa svom jasnoćom, što svako koji pravo sudi mora naći skroz opravdanim, da se Njemačka neće ni u kojemu pogledu dati zadržati, da se posluži sredstvima dopuštenim od međunarodnoga prava protiv neprijatelja, čije ratovanje, koje se izruguje međunarodnome pravu, bezobzirno ide za uništenjem cijele narodne privrede Njemačke i Austrije-Ugarske. Oba su saveznika pri tome više puta dokazala, premda bi im doista bilo slobodno služiti se starinski načelom „oko za oko“ i „zub za zub“, da se ipak uvijek drže u onijem granicama, koje nameće prava kultura i čista humanitarnost. Sila činjenica potvrđuje, da naši protivnici prijevru prelaze preko tih razmišljanja. Nije potrebno isticati, da je pri takim prilikama moralna uzurpanost Trojnoga sporazuma radi navala zepelinških zrakoplova dvostruko čudnovata, dvostruko neiskrena, dvostruko nepravdna.

Kada je Engleska možda upoznala, da ni u društvu sa svojim bezbrojnim pomagačima iz sviju ljudskih rasa nije u prilici da izvojuje pobjedu na bojištima, utvrdila je dogovor, da bi se Njemačka i Austrija-Ugarska morale savladati na području, koje je doduše manje krvavo ali koje je isto tako značajno: da bi se morale umoriti glagiu. Cijeli se dakle narodi, stari, bolesnici, žene i djeca imaju izvrći strašnim mukama gladi, eda Engleska postigne ono što ona i čete njenih saveznika neće nikada postići: pobjedu nad Austrijom-Ugarskom i Njemačkom. Mnogi su epominjali Engleze, da se ne služi tom od međunarodnoga prava, nedopuštenom i okrutnom vrstom trgovinskoga ratovanja kao dopunom rata, koji se ima da izvojuje oružjem. No uzalud! Te opomene dolazile su ne samo od protivničke strane, nego i od neutralne strane. Nije ništa pomoglo. I tako je Njemačkoj preostala samo jedna stvar: da vrati milo za drago.

L'alimentazione in tempo di guerra.

I nostri nemici vogliono affamarci. Questa intenzione si palesa chiaramente in manifestazioni innumerevoli dei paesi esteri nemici. Ciò che non è loro riuscito con lo spiegamento degli eserciti di milioni, si propongono di ottenere tagliandoci l'importazione di viveri e ponendo la nostra popolazione in faccia al pericolo della fame.

Ma neanche questo attentato riuscirà, quando ognuno di noi si faccia del consumo economico delle derrate alimentari esistenti il più rigido dovere e norma stretta del suo vivere.

A cooperare all'assicurazione dell'alimentazione del popolo nel presente periodo di guerra, ogni singolo è chiamato, ogni singolo può anche cooperarvi adattando il suo sistema di vita alle esigenze del benessere collettivo.

Pensi ognuno che i suoi pasti devono servire a saziarlo e nutrirlo, non già al piacere e allo spreco. Evitate perciò smodatezze nel mangiare e bere, e rinunciate a celebrare avvenimenti solenni con banchetti e bicchierate.

Non si cada però nell'errore opposto, né alcuno si lasci determinare dalla preoccupazione della carestia a fare provviste non necessarie. Con ciò non si farebbe che spingere in alto i prezzi per sé e per gli altri. Tutti, ma in particolare coloro che hanno già acquistato tali provviste vengono avvertiti che derrate alimentari, nominatamente farina, se custodite in luoghi non adatti, si guastano e si riducono inservibili.

Non per tutte le classi si possono stabilire direttive uniformi sull'alimentazione in tempo di guerra, e perciò non si vogliono dare che alcuni consigli: l'ascoltarli è d'urgente interesse per ogni singolo e per la collettività.

Carne. Il vitto di carne viene da molti soverchiamente valutato. Non è necessario di mangiar

carne ogni giorno o più volte al giorno. Dati più pasti, specialmente di sera la carne può essere sostituita da altri cibi nutrienti e che saziano (latte, formaggio, vivande di latte e di farina).

Il macellare bestiami giovane non è cosa economica. La carne di vitello del resto è meno nutriente. Un proverbio dice: carne di vitello è mezza carne. La carne di manzo e di maiale può essere perfettamente sostituita dalla carne di pecora e di agnello e anche dalla selvaggina e dal pesce.

Resti e cascami di carne si possono utilizzare nell'economia domestica per la preparazione di molti cibi (zuppe, salse e paste con carne ecc.).

Latte, formaggio. Il latte e il formaggio costituiscono il più importante e relativamente più economico nutrimento, ricco di albumina; essi con dispendio sostanzialmente minore possono sostituire benissimo la carne e le uova.

Il latte e il formaggio, nominatamente il latte scremato (latte magro) che costa meno, inoltre siero di burro, siero di latte, formaggio magro e ricotta, dovrebbero avere un uso più largo e per sé e nella preparazione dei cibi.

Grasso. Il consumo di grasso può venire bene spesso limitato senza svantaggio. Nella economia domestica, nominatamente nel cuocere le vivande, si impone la parsimonia nell'uso di questo alimento, relativamente caro e facilmente sostituibile quale materia nutriente. Il miglior surrogato pel grasso è lo zucchero; invece dello strato di grasso sul pane (pane burrato) possono spesso servire da companatico frutta, marmellata, miele e simili.

Farina, pane. Norme delle autorità hanno già statuito il dovere di risparmiare le provviste di cereali adatti a farne pane (frumento e segala) mescolando nella panificazione alla farina di frumento farina di altre qualità (p. e farina d'orzo, farina gialla, prodotti di patate).

Nessuno si impressioni del lieve cambiamento

Doduše Engleska neće moći nikada ostvariti svojih osnova, ali bi ona mogla iskustiti, da je opet naprtila sebi vruga na vrat, koga se više neće moći oprostiti; jer je njemačka Vlada čvrsto odlučila, da izdrži trgovinski rat koji je Engleska izazvala, jednakim načinom, kojim u zajednici sa saveznom Monarhijom izdržava ratovanje na bojnome polju, dok ne postigne potpun, neoporan uspjeh, koji će oduzeti neprijateljima jednom za uvijek volju, da budu zlobnim susjedima. Je li Engleska izbacila poklič o uništenju njemačke trgovine, Njemačka će izbaciti poklič o uništenju engleske trgovine. Napadaji zepelinških zrakoplova i junacka djela njemačkih podmorskih brodova pružaju dokaz, da će Njemačka Carevina i u ovome nametnutom privrednome ratu pobijediti isto kao i u vojnome ratu.

RAT.

Na sjevero-istočnom ratištu.

Vojni stručnjak „Pester Lloyd“ piše 26. okt. m.: Čini se, da dogogaji na sjevero-istočnom ratištu polako dozrijevaju do velika preokreta. Čini se, da Rusi na ovim svojim krilima podržavaju ofenzivno djelovanje samo radi toga, da tijem prikrju svoju slabocu i svoje neznanje, sto da čine. Sve navale i protunavale, koje su Rusi preduzimali uvijek sa velikim žrtvama na Karpatina, uz rijeku Vislu i u istočnoj Pruskoj, razbijaju se svagda o nestašicu odredjena cilja i o oskulicu nužne bojne sile. Njemačke i austrijsko-ugarske čete već od mjesec dana neodoljivo pritišuju rusko središte pred Varšavom. Zato Rusi i nastoje, da na krilima nagju slabije tačke saveznika. Tom prigodom uzalud nastoje da doznaju štogod o najskorijim ciljevima našega vrhovnog vodstva.

Jučer je njemačko vrhovno vodstvo javilo pobjedonosno borbe kod sjevernog krila kraj Gumbinena. S druge opet strane im i vijesti o pobjedama od strane podmaršala pl. Hoefera. Prema ovim potonjim vijestima Rusi su u županiji Ung i u dolim Latorce, a djelomice i s onu stranu Karpata kod Rafflowe pretrpjeli teške poraze. Ništa nije značajnije za neslajanje ruske bojne snage od velika broja zarobljenika, koje su prilikom ovih navala izgubili. S ovu stranu Karpata ima samo pojedinih omanjih odreda ruske vojske. I ove se čete ruske nalaze u dubokim dolinama između snijegom zanehtutih visva kao žrtve uzaludne osnove, koja nema svrhe. Sva ručka naprezanja razbila su se na ovim prugama. Oni nijesu ni na Karpatina ni na sjever Visle ništa postigli. Uzmičanje, koje su Rusi započeli sredinom decembra, oni će morati nastaviti.

Pomorska bitka kod Helgolanda.

Kod Helgolanda došlo je 24. okt. m. opet do bitke između engleske i njemačke ratne mornarice. Pošto su u ovome sukobu sudjelovale većinom krstarice, jasno je, da je ova bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

liče. Također je bitka imala izvidničko obilježje. Službeno njemačko izvješće potanko navodi raz-

mjer pomorskih sila, koje su sudjelovale u borbi. S njemačke strane bijahu u vatru: velika krstarica „Derflinger“, sagrađena g. 1913, sa 26.000 tona, naoružana sa 8 topova od 30,5 centimetara, sa 12 topova od 15 centimetara i 12 brzometnih topova od 88 milimetara, zatijem „Seydlitz“ sa 25.000 tona i „Moltke“ sa 23.000 tona. Mnogo slabija bijaše krstarica „Blücher“ sa 15.000 tona. Ona nije imala ni jednoog teškog topa, ali je bio naoružana vrlo jakim srednjim topništvom, koje se sastojalo od 12 topova od 21 centimetra, 8 topova od 15 centimetra i 16 brzometnih topova od 88 milimetara. Brzina joj je bila od 24 uzla. Prve su pak tri krstarice imale brzinu od 26 do 28 uzlova. „Blücher“ je isto tako bio slabije oklopljen nego prve tri krstarice.

Ukupna se snaga njemačkih krstarica sastojala od 8 topova sa 30,5 centimetra, 20 topova od 28 centimetra i 8 topova od 21 centimetra.

Nasuprot tih njemačkih ratnih laga nalazilo se pet engleskih linijskih krstarica, više manjih krstarica i 26 torpedače razbijača. Linijske krstarice, koje su sudjelovale u borbi, ove su: „Lion“, „Princess Royal“, „Tiger“, „New Zealand“ i „Indomitable“. Imaju brzinu od 27 do 28 uzlova. One spadaju među prve engleske krstarice i dolaze po jakosti odmah iza hiperdreadnoughta. Može se reći, da su sa engleske strane u borbi bila 32 topa od 34 centimetra, 8 topova od 30 centimetra i najmanje još 40 topova od 3 1/2 centimetra.

Prema tome se topnička snaga između engleske i njemačke flote nalazila u razmjeru 5:3 i 4:3. Uza sve to uspjelo je njemačkoj floti potisnuti engleske krstarice, te izgubila je samo svoju najslabiju krstaricu „Blücher“. Već u tome se nalazi značajan uspjeh, do koga su Nijemci mogli doći samo pomoću svoga boljšeg topničkoga izobraženja.

Prema izvješću engleskoga admiraltva, koje je objavio Reuterov ured u pomorskoj bitci, koja je 24. okt. m. započela u 9 sati i 30 časova u jutro, učestvovala su sa engleske strane linijske krstarice: „Lion“, „Tiger“, „Princes Royal“, „New Zealand“, „Indomitable“. Prema tome izvješću, osim „Blüchera“, koji je već prije bio izišao iz bojne linije, dviju su druge njemačke krstarice bile teško oštećene. Jedna je lagat „Lyon“, koja je bila najbliža protivnoj bojni liniji, bilo je samo 11 ranjenika, nijedan mrtav.

U opreci sa izvješćem engleskog admiraltva o bitci na Sjevernom Moru mora se prema vijestima upućenih krugova ustauoviti, da je jedna engleska bojna krstarica potonula. Jedan od njemačkih torpednih razbijača potpio je taj brod, koji je bio već oštećen njemačkim topovima i ležao je na boku, jer je bio pogojen torpedskim hicem. Potonuće engleske bojne krstarice nije se zbiljo jedino od vatre njemačkih brodova i uslijed torpedskoga hica, nego i uslijed jednoga njemačkoga ratnoga broda koji se nalazio u blizini bojišta, što je ustauovljeno nesumnjivim načinom. Kao što je stalno, da je potonuo engleski dreadnought „Audacious“, st Engleska još nije priznala, i da su engleski brodovi u bitci kod Falklandskih otoka pretrpjeli znatnih šteta, koje se sada popravljaju u gibraltarskom doku tako će se uskoro dokazati, da je potonula i ova engleska bojna krstarica i još dva torpedna razbijača. Sto se tiče oštećenja ostalih engleskih brodova, pouzdano je, da su se opazile znatne štete na engleskim brodovima, kao što su slomljeni jarboli i uništeni dimnjaci, iz čega se može zaključiti da je bilo i drugih šteta a i gubitaka ljudskih života

Zucchero, frutta. Erroreamente lo zucchero viene spesso considerato unicamente sotto l'aspetto di leccornia; in realtà esso è un alimento di straordinaria importanza e se ne dovrebbe quindi fare l'uso più copioso possibile. Come si è già detto, nella nutrizione lo zucchero può sostituire il grasso; con un uso piuttosto abbondante di zucchero — visto che se ne hanno provviste sufficienti — si potrebbe far fronte alla penuria e al rincaro del grasso.

E parimenti indicato l'uso dei cibi dolci, frutta in ogni forma, nominatamente in forma di composta e marmellata, nonché l'uso di miele. E' opportuno di preservare in tempo le frutta dal guasto e di farne un uso corrispondente.

Bevande. L'acqua spegne la sete meglio di ogni altra cosa; il latte è la bevanda più nutriente.

Con i quattrini che si spendono spesso a dismisura per bevande alcoliche si possono acquistare veri e proprii medicinali. Le materie prime occorrenti per la preparazione di bevande alcoliche (cereali, patate, frutta, ecc.) possono più opportunamente servire di alimento.

Anche il caffè e il the ricevono valore nutritivo soltanto dall'aggiunta di zucchero e latte. In luogo di questi generi transoceanici e perciò disponibili in quantità limitate, possono usarsi con vantaggio latte, zuppe di farina, tritello ecc.

Per i bambini le bevande alcoliche sono in ogni caso dannose, il caffè o il the per lo meno superflui. In generale si bada a non cucinare di più di quanto di solito si mangia, e si abbia cura che anche di avanzi e cascami si possa fare nuovo uso. Cascami di cucina si prestano spesso quale foraggio del bestiame.

Con una gustosa preparazione di vitto misto, con un'intelligente variazione e con l'evitare il più possibile un nutrimento uniforme si appaga l'appetito anche facendo uso delle vivande più semplici.

Francuska ratna izvješća.

Berlin, 24. „Wolf-Bureau“ javlja iz velikog glavnog stana: „Agence Havas“ je objavila službeno francusko izvješće o ratnim događajima od 15. novembra do 15. januara. Njemačko vojno vodstvo ne misli se upustiti u raspravljanje toga izvješća, koje izgleda kao slika raspoloženja u krugovima francuske Vlade, i upućuje na svoja dnevna izvješća za to vrijeme.

U francuskom se saopćenju kaže: Od 15. novembra, a to je od svršetka bitke kod Ypresa i potpunog neuspjeha velike njemačke ofenzive protiv našeg lijevoga krila, rat je poprimio obilježje tvrgjavnog ratovanja; no još se mnogo hoće, dok se izmjere ispaci na obe strane. Dapače može se reći, izuzevši jedno mjesto, da smo mi svagdje uznapredovali. Osim tog mjesta Nijemci su svagdje uzmakli.

Ovo su uspjesi Francuza između mora i Lysa: ponovno osvojenje čitave lijeve obale Ysere između Knockea i Hatsasa; napredovanje na desnoj obali između mora i St. Georges; utvrđenje jednog uporišta; zauzeće St. Georges; opće proširenje našega fronta kod Ypresa; uspjeh kod Wydendrella; obustava neprijateljskih pješadijskih nalaza između Lysa i Oise; zauzeće dvorca i sela Vermeles i Rotires; zauzeće mnogih neprijateljskih šanaca između Aix-Noulette i Careney; djelimično ponovno osvojenje St. Laurenta i Blangy kod Arrasa; zauzeće La Boisselle; zauzeće njemačkih šanaca u Lihons-u i zauzeće Le Quesnoy-en-Santerre krajem oktobra.

Odonda smo postigli ove uspjehe: napredovanje na istoku; proširenje i utvrđenje fronta između Aise i Reimsa; zauzeće njemačkih šanaca na Nouvion-Plateau i Dent de Crouy, koji su bili opet izgubljeni; uništenje mnogih njemačkih topova i smanjenje naših pješadijskih gubitaka za četiri petine usljed uspjeha našeg topništva; utvrđenje našeg defenzivnog sistema između Reimsa i Meuse je napredovalo za 1 km. kod Prunaya i 2 km. kod Perthesa; njemačke se protunavale izjalovile; napredovali smo skoro za 1 km. u argonskim gorama; u gorama Gurie i Volante suzbijene su mnogobrojne navale; proširenje našega fronta kod Verduna; uništenje mnogobrojnih njemačkih baterija između Meuse i švicarske granice; znatno napredovanje u gorama Consenvoye i Apremont, Ailly, Mont-Mars i Le Prêtre; neuspjeh svih njemačkih nalaza; napredovanje na sjevero-istočnoj strani Nancy kod Le Mesnila i Parroya; napredovanje na sjeveru i jugu Senones na području Ban de Supta; zauzeće Tête de Violu, čime gospodujemo nad Markirch, i Tête de Faux; potpuno izjalovljenje njemačkih protunavala; zauzeće Aspacha i Steinbacha i visočine na istoku ovoga.

Njemački su uspjesi: između mora i Lysa ovi: porušenje trijema, katedrale i bolnice u Ypresu i porušenje grada i kupališta Neuport; između Lysa i Oise: bombardovanje Armentières, Bethune-a i Arrasa; između Oise i Reimsa: bombardovanje Soupiri i Soissons, ponovno osvojenje brežuljka 132 kod Dent de Crouy i dobatak zemljišta od 1200 do 1800 metara na sjever Soissons; između Reimsa i Meuse: napredovanje za 300 metara u Argonskim gorama blizu potoka Mourissons na frontu od 800 metara; između Meuse i švicarske granice: bombardovanje jedne crkve u Nancy-u i bolnice u Thannu.

Ukupno opće je stanje ovo; na nekim mjestima znatno napredovanje naših četa i opće odmicanje neprijatelja osim na sjevero-zapadnoj strani Soissons. To je obračun zadnja dva mjeseca.

Na dopunu toga dodati je još: prva je njemačka ofenziva u Poljskoj imala mjesec dana zadržana; ruska ofenziva u Galiciji i na Karpatima traje; turska kavalkaska vojska većim je dijelom uništena; iscrpljena su njemačka pomoćna vrela u stanju časnika (preko 12 časnika po pukovnici), što bi moglo zlo djelovati na čitavu vojsku; vojske saveznika imaju mogućnost, da se ojačaju još u znatnoj mjeri. Zato se može ustvrditi, da je u Francuskoj i njenim saveznicima dosta čekati, da izvojuju potpun uspjeh. Taj se uspjeh mora čekati s neumornom strpljivošću. Njemačka je ofenziva slomljena, a tako će biti i njemačka defenziva.

Pitanje intervencije Italije i Rumunjske.

Rim, 28. „Popolo Romano“ osvjetljuje zdvojna naprežanja rumunjske ratne stranke, u koju spadaju Take Jonescu, Filipescu, Istrati i Diamand (ova dva zadnja mude sada u Italiji), koji hoće da uvjere svijet, da imaju većinu u zemlji, dok su to uvijek iste osobe. Ali rumunjska Vlada neće sa svoje strane ništa da znađe o podpiranju ratnih podstrekivača. Valja se pozdati u onu zdravu rumunjsku politiku, koja je odavna odlikovala Rumunjsku pred ostalim balkanskim državama. Rumunjska neutralnost napustila bi se tek u slučajevima, koji dosada nijesu nastupili.

Nella preparazione dei cibi ha una parte non insignificante il retto uso del combustibile.

Nell'epoca presente assume anzi maggior importanza la parsimonia nel consumo di combustibile, particolarmente del carbone.

Si danno qui perciò ancora alcune istruzioni per il retto uso carbone nella cucina e nella calefazione.

Nei nostri focolari e nelle stufe non si sfrutta in realtà per lo più che la decima, spesso perfino la ventesima parte del calore che si potrebbe ricavare dal carbone e dalla legna.

Perché? Perché non si si riscalda.

Nei focolari di ferro e di terra cotta non si mette troppo carbone in una volta. Quando più basso e lo strato ardente, tanto più profitto si trae dal combustibile.

Da principio, la bocca da fuoco (quella superiore) dev'essere chiusa e quella della cenere (sotto la graticola) si lasci aperta.

Non appena il carbone è ben acceso, la bocca superiore può essere parzialmente aperta perché non abbia a soffrir danno per il fuoco. La bocca inferiore si lascia leggermente socchiusa.

Quando nel fornello si ha la bragia senza fiamma, si chiudano ambedue le bocche, per rallentare la corrente e riscaldare così vigorosamente il corpo della stufa.

Le bocche della stufa non chiudono mai ermeticamente, e anche quando non chiuse vi penetra per lo più abbastanza aria per la combustione. In nessun caso però la bocca inferiore si lasci aperta per più di un dito di larghezza.

Nelle stufe di ferro la bocca da fuoco si apra soltanto per mettervi nuovo combustibile. L'aria per la combustione si regolerà con lo socchiudere la bocca della cenere.

(Dalle istruzioni pubblicate dal Ministero dell'Interno).

U drugom članku objašnjuje „Popolo Romano“ raspoloženje u Italiji i piše, da ništa ne sluti na nakanu, da se promijeni držanje, koje su Vlada i Parlament sankcionisali. Velika većina intelektualne klase i velika većina radništva zaista je odlučno proti ratu. Novinstvo može koliko god hoće razdražiti i podbadati javno mišljenje, ali poltunici ne će ništa. Talijanski puk pun je „di buon senso“, a to je zdravoga razbora.

Držanje Italije.

Köln, 26. Prema jednoj vijesti „Kölnische Zeitung“ talijanska „Perseveranza“ ustaje u vrlo važnome članku protiv francuskog kartežovanja oko Italije. Francuska sada živo nastoji da je primami, jer za Trojni sporazum postoji opasnost, da diplomatski pregovori Italije i Rumunjske sa dvjema središnjim vlastima dovedu do očuvanja talijanske i rumunjske neutralnosti do konca rata. Francuska kuša da uplete Italiju u rat, eda, tražeći njenu pomoć, Italiju oslabi, dok uprav sada Italija je tako jaka, da u budućje može da postane opasnom po Francusku. Trojni sporazum ima za Italiju samo sve laskave riječi, ali nikakvih laskavih djela. Italija nek se samo sjeti držanja Francuza za lbijskog rata, pa da pravo procijeni današnja kartežovanja.

Neraspoloženje u Italiji prema Engleskoj.

„Popolo Romano“ 26. o. n. piše: Unatoč pričinama talijanske Vlade i nastojanju engleskog Poklilara u Rimu, Engleska drži u snazi sve mjere, koje lišavaju Italiju surovih stvari nužnih njenom industriji, i to iz neopravdane bojazni, da bi se Njemačka ili Austrija-Ugarska mogla koristiti zlhimama što bi našle u Italiji. Radi toga sve više raste besposličje u Italiji, jer mnogi talijanci moraju ili obustaviti radnju ili je ograničiti.

Budući da luda engleska naredba, kojom se sumpor proglašuje ratnom kontrabandom, zaostaje prilike u Siciliji, to skori nemiri u Cataniji nijesu drugo nego odjeci krize u sumpornom obrtu. List pak donosi iz financijskog lista „Sole“ statističku sliku, iz koje proizlazi, da je uvoz surova materijala za industriju, vojsku i mornaricu ove godine spao i da je izvoz skrobnih proizvoda spao još od augusta.

List na kraju piše: Engleska povrguje bez ikakva razloga najviše interese Italije, a to bez sumnje stvara atmosferu nezadovoljstva.

Propaganda za mir.

Wilan, 26. Novine donose ove vijesti iz Pariza: Francuski podoficir, koji je dneva 1. decembra zarobljen kod St. Mihiela i najprije odveden u Metz, utekao je iz ovog mjesta pomoću falsifikovanih dokumenata i pobjegao u Švicarsku. Kad je došao u Pontarlier, pricao je, da je u Metz imao prigode da govori s njemačkim s cijalno-demokratskim zastupnikom Sudekumom. Iz razgovora razabrao je, kako njemačka socijalna demokracija hoće da živo poradi oko toga, kako bi u sporazumu sa socijalističkom strankom u Francuskoj postigla poseban mir između Francuza i Njemačke. Sudekum bio bi mu izjavio, da Francuska već sama uvjaga, da ona ratuje jedino na korist engleskih interesa. Socijalno demokratska stranka obiju zemalja već bi bila složna u tome da objavi zajednički proglas za izmjerenje obiju država. Podoficir rekao je, da će sam sada u Francuskoj započeti propagandu za mir. Takav pokret već se u Francuskoj opaža.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Naši bojevi u ruskoj Poljskoj i Galiciji.

BEČ, 29. Službeno se objavljuje: Pada velik snijeg. U zapadnoj Galiciji bude samo okršaja između izvidničkih patrola, a u časovima kad vrijeme dopusti da se vidi, biju se artiljerijski bojevi. Na Karpatima suzbijeni su sa teškim gubicima po neprijatelja ruski napadi na zapad Uzsočkog klanca. Kod Vezerszallasa i Voloveca bojevi su svršili; neprijatelj je potisnut na visove oko klanca. Ponovo zarobismo 400 momaka. U Bukovini sve je mirno.

Zamjenik poglavice generalnog Štaba v. Höfer podmaršal.

Bojevi njemačkih četa.

BERLIN, 29. Službeno. U noćnom lijetu jedne eskadre aeroplana bijahu obilato obasuti bombama engleski tabori kod utvrđenog grada Dunkerque. Neprijateljski napad na sjevero-istok Nieuport bio je odbijen. Na jug konala La Bassée Englezi pokušali su zauzeti poziciju koja im je bila oteta; njihov napad bi lako suzbijen. Na ostalom frontu nije se zbilno ništa znatno.

Ruski napad u kraju oko Kuzzena na sjevero-istok Gumbinnena izjalovio se sa teškim gubicima po neprijatelja. U sjevernoj Poljskoj nije nastalo promjena. Na sjeveru istok Bolimova i na istok Lovicza naše čete izbacile neprijatelja iz njegovih prednjih pozicija, i prodigle se u glavnu poziciju. Zauzeti šančevi osim malog komada ostanu u našim rukama i bili su preuređeni, unatoč žestoku noćnom protunapadu.

Vrhovna uprava vojske.

Njemačka krstarica „Karlsruhe“ potopila tri neprijateljske lagje.

BASEL, 30. Po vijestima iz Tokia, njemačka je krstarica „Karlsruhe“ opet potopila u američkim vodama dva engleska i jedan francuski parni brod.

Izgubila se tri engleska aeroplana.

BASEL, 30. Po novinskim vijestima, od sedam engleskih aeroplana, koji su bombardovali Ostende i Zeebrugge, tri se nijesu povratila. Na povratku ih više njemačkih aeroplana bijahu opkolili i potjerali put pučine morske.

Bojevi kod Sueckog Konala.
LONDON, 29. Agencija Reuter javlja, da su kod Kantare blizu Sueckog konala bili bojevi između predstraža.

Carazine pristaše ušli u grad Mexico.
LONDON, 30. Reutereva agencija javlja iz Veracruz: Saopćuje se službeno: Carazine pristaše ušli su u četvrtak u grad Mexico.

Dan rođenja cara Vilima.

Po svoj Njemačkoj proslavio se u srijedu svečanim načinom 56 dan rođenja cara Vilima II. Vlahdar, koji stoji na čelu cijelog njemačkog carstva, i u našoj je Monarhiji nadavse stovjan, jer je u ovim teškim časovima sudbinu svoje države spojio sa sudbinom Monarhije.

Vilim II rodio se 27. januara 1859 u Berlinu kao najstariji sin tadašnjeg nasljednika prijestola a kasnijeg cara i kralja Fridrika III i supruge mu Viktorije, rođene Princess-Royal Velike Britanije. Od sedme godine imao je vojničkog uzgojitelja, koji ga je upućivao u vojne znanosti; no uz to je svršio i sve gimnazijske nauke, položio u Casselu ispit zrelosti, te na sveučilištu u Bonnu slušao pravo i državoslovne nauke. Za svog se djakovanja mnogo družio s ostalim djacima, te lako stekao mnogo dragocjenog znanja za poznavanje raznih nazora, misli i težnja, a upoznao mnoge, koji su kasnije u životu zapremili znamenita i odgovorna mjesta.

Vrativši se 1879 u Potsdam, posvetio se posve vojinstvu. Godine 1880 zaručio se u Gothi s princezom Augustom Schleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburga, s kojom se je godinu kasnije 1881 vjenčao u Berlinu. Počevši od oktobra 1882 upućivao ga je vrhovni predsjednik Achenbach u poslovima graganske uprave, a u zimi 1886-87 kancelar Bismarek u poslovima izvanjske politike.

Poslije smrti svog oca zasio je 15. juna 1888 na prijestolje kralja pruskoga i cara njemačkoga. Inozemstvo ga je označivao ratobornim; no on je to opovrgao već prvim svojim proglasima vojski i mornarici, a napose onim „Mom narodu“, u kom je označio svoje misli vodilje „gottli pobožnost i bogobojaznost, promicati blagostanje zemlje, pomagati bijedne i potištene, vjerno čuvati prava“.

Kao vladar odlikovao se je car Vilim uvijek kao osobit prijatelj Trojnog saveza, a njegovanjem prijateljskih odnosa prema svim državama. No kraj sve težnje za mirom nije se bojao rata, te je na čelu svega njemačkog naroda trgnuo mač i uz geslo „Bog s nama!“ krenuo u boj, u kom je dosad njemačka vojska izvojuštila tolike pobjede.

Na dan rođenja cara Vilima odslužene su u Beču svećane službe božje, na kojima su bili članovi Dvora, te najviši vojnički i civilni dostojanstvenici.

U članku, posvećenom danu rođenja njemačkog cara, upućuje „Fremdenblatt“ na to, da je car Vilim kroz 26 godina bio: pravi car mira, koji nije mislio na osvajanje, te koji nije nikada na to mislio, da slabosti svojih susjeda upotrijebi u svrhu, da ih napane. Nu car Vilim nije u vrijeme mira nikada zaboravio, da je jaka obrambena snaga najsigurnija zaštita. Zato se je neprestano brinuo za oružanje Njemačke.

U ovaj borbi, na koju je njemački narod prisiljen, pojavljuje se car Vilim kao ekspozat njemačkog naroda. Car se je mira pretvorio u cara rata. Nepokoleblivom hrabrošću, savjestan u vršenju dužnosti, latio se je najtežeg zadatka, koji je ikada sudbina jednom vladaru napetila. Car se je Vilim postavio na čelo svoga naroda, koji ga odusevljeno prati. Već od pola godine vidimo ga neumorna sad na zapadu, sad na istoku. I kod nas — zavrtje „Fremdenblatt“ — pobuguje današnji dan najtoplija čuvstva, koja se u čitavoj Monarhiji prema caru Vilimu goje. Još nikad nije vidio svijet ovakav primjer prijateljstva, kako ga pružaju Austro-Ugarska i Njemačka. Velikom caru mira, silnom caru rata, vjernom savezniku šalju danas narodi Monarhije iz dubine srca svoje želje.

Nuove disposizioni sul moratorio

Il Bollettino delle leggi dell'Impero e la „Wiener Zeitung“ pubblicarono la quinta Ordinanza sul moratorio con la quale si regola il moratorio per i prossimi quattro mesi. L'Ordinanza, conformemente alle massime fondamentali dell'Ordinanza finora in vigore, prescrive che nei mesi di febbraio e di aprile 1915 dovrà venire pagato, in ciascun mese, un'ulteriore quarta parte dei crediti scaduti nel settembre e nell'ottobre 1914. Inoltre per il mese di aprile, che in confronto dei mesi di marzo e di maggio riesce meno aggravato, si prescrive il pagamento del secondo quarto dei crediti scaduti nel novembre 1914, così che alla fine del maggio 1915, dovranno essere tacitati del tutto i crediti scaduti sino alla fine dell'ottobre e per metà quelli scaduti sino alla fine del novembre 1914. Il rimanente dei crediti scaduti nel novembre e le scadenze dei mesi di dicembre 1914 e di gennaio 1915 vengono prorogate per ora sino alla fine del prossimo maggio. La regolazione del pagamento di questi crediti resta riservata ad epoca ulteriore.

Comunicazioni della Camera di commercio e d'industria in Zara.

La Camera di commercio e d'industria di Zara comunica che è uscita la collezione delle prescrizioni sul trattamento dei commessi viaggiatori austriaci ed ungheresi nonché dei commissi, che essi portan seco, le quali prescrizioni vengono unite come aminiccolo alle carte di legittimazione industriale (per viaggi nell'estero doganale) valevoli per l'anno 1915.

La Camera di commercio e d'industria di Zara comunica agli interessati, che giusta decreto ministeriale, per ora è di nuovo ammesso il servizio privato di pacchi postali per Cracovia in Galizia.

La Camera di commercio e d'industria di Zara partecipa agli interessati che giusta comunicazione dell' i. r. Presidenza del Consiglio dei ministri, il console americano in Fiume ha assunto entro il distretto del suo ufficio ormai anche la tutela degli interessi russi e serbi, in quanto dessa cade nella sfera delle di lui attribuzioni consolari.

Pismo iz Japana od zarobljenog Sibencanca.

„Hrvatska Misao“ donosi: „Naši vojnici ratne mornarice, koji su bili na ratnom brodu „Kaiserin und Königin Elisabeth“, iza kako su junački ispunili svoju dužnost, bili su od Japana zarobljeni i sad se nalaze u Himiji.

Na „Elisabeth“ bilo je i nekoliko vojnika iz Sibenika, među njima Vice Dešković kao artiljerijat. On od tamo pisa pismo majci, a jer je ovo pismo prožeto, i rodoljubljem, to ga donosimo u izvatku:

Himije 9. XII. 1914.
Draga majko! Evo me da Ti se javim poslije krvave bitke, koju smo imali mi i Nijemci protiv jakoga brodovlja japanskoga kod Tsingtao. Ja sam zapovjedao i pucao sa topa velikog na provi naše „Elisabeth“. Hvala Bogu, ostao sam čitav i zdrav, dok smo neprijatelju ipak doista dali

Velikom žalosti i suznoj očima morali smo izgubiti naš krasni brod, ali smo to morali učiniti da ne pane neprijatelju u ruke. Iza krvave bitke bili smo zarobljeni od Japanaca i nalazimo se ovdje.

Nama je dobro i dobro smo gledani. Za mene se ništa ne boji. Pisi mi odmah, jesu li ti druga braća krenula u boj sa Kralja i Domovinu.

Javi mi, kako živite. Ja ovdje u dalekom svijetu predviđam, da mora biti slabo, jer cio svijet u ratu, te će biti oskudica hrane i sve skupo.

Priznanje našem pješad. regimentu br. 22.

Njegova Preuzvišenost gosp. Namjesnik gof Attems primio je od gos. pukovnika Streitha, zapovjednika c. i k. pješadijskoga regimenta Graf von Lacy, pismo, u kome se uznosi požrtvovnost, junačka srecnost i hrabrost naših zemljaka, koji sastavljaju taj regiment. Pošto smo uvjereni, da će to pismo u velike zanimati naš svijet, donosimo ga u prijevodu:

„Iz glasova, koji su amo prodrli, može se slutiti, da su zavčajni kotari regimenta u velikoj brzi

radi svojih pripadnika. Naprema tome preučtivo javljam, da su se svi djelovi regimenta za istekle vojne pokazali izvršno valjanima i da su se na svima položajima odlikovali vrlo poztvornom vjernosti u dužnosti, junačkom srecnostu i hrabrosti. Regiment u cjelokupan i spreman je, da iznovice bude povećan na neprijatelja.

Ponosim se, što sam zapovjednik ovoga vrijednoga regimenta, koji će umjeti — o čemu sam uvjeren — da i unaprijed svojim poput klisure čvrstim zalaganjem za Cesara i Carevinu steće i uzdrži počasno mjesto među najboljim regimentima slavne c. i k. vojske.

Polpisuje se s najvećim poštovanjem — str. i. h. pukovnik, regimentni zapovjednik“.

Spomenuti nam je megjutjem, da je po „Danzer's Arme-Zeitung“ časnosti regimenta „Graf Lacy“ dobio usve: 3 reda Zeljezne krunice III. razreda, 16 vojnih krstova III. razreda radi zaluga i 14 pohvalnih znakova, ukupno dakle 33 odličja i da je od 142 pješadijskoga regimenta samo 19 regimenta nadmašilo dalmatinski regiment brojem odličja.

Misa za vojnike.

U zbornoj crkvi Sv. Simuna jutros se služila sv. Misa za vojnike. Poslije svetog obreda, na kojemu bijahu svi vojnici, koji se nalaze u Zadru, pa i ranjenici, svi su se pričestili i posvetili Srcu Isusovu, izmolivši molitvu Srcu Isusovu i Presvetoj Djevici.

Junačka smrt.

Među borcima 23. pukovnije našeg domobranstva, koji su slavno poginuli u zadnjim bojevima na južnom ratistu, nalazi se i mladi pravnik s Orebica Ante Bogić, koji je dne 28. novembra p. g. pao u boju kod Velike Cajnice, predvodice svoje lude kao c. k. zastavnika. Svršivši srednje škole u Zadru, a universu u Zagrebu, Bogić je bio stupio u državnu službu kao sudski vježbenik u Bosni. Ovdje u Zadru imao je mnogo prijatelja i poznanika, koji ga listom hvale kao vrlo čestita i spremna mladica, koji je mnogo obećavao, i zato je njegovu smrt svak poželio. Pokojnik je za sobom ostavio uveljenu majku, udovicu pomorskog kapetana, i tri mlaga brata, od kojih dva služe u ovaj mah u c. i k. mornarici. Neka je slava junačkom borcu, a njegovoj porodici izraz toploga žalovanja.

Posveta Zadarske Nadbiskupije Presv. Srcu.

Nadbiskupski Ordinariat u Zadru razaslao je okružnicu, kojom se prema nakanama naznačenim u pastirskom listu presv. austrijskih Biskupa nalaze, da se po svim župskim crkvama ove Nadbiskupije u mladu nedjelju nastajne veljače obavi svečana posveta vjernika Božanstvenom Srcu iza župske Mise, ili poslije podne kad bi se to vlož. župnicima činilo zgodnijim za pučanstvo.

U nedjelju Sedesetice iza župske Mise ili poslije podne — bit će izloženo Svetotajstvo, pred kojim će se izmoliti 5 Oće naša, Zdravih Marija i Slava Ocu, a zatim će se pjevati Letanije Presv. Srea, koje se nalaze na str. 46 i 47 „Collectio actuum officialium“ god. 1899, a iza toga će se jasno čitati gorinaznačena posveta molitva prije „O jezicze“ (Pange lingua) te će se služba zaključiti Blagoslovom sa Presvetim Sakramentom.

U zbornoj crkvi Sv. Simuna obaviti će se na osveta istoga dana iza svečanog Pontifikala i na način koji će se potaško naznačiti posebnim crkvenim oglasom.

Blagdan sv. Tripuna.

Primamo i rado pripjećujemo: Pozivlju se Bokelji nastanjeni u Zadru, da u sto većem broju pristupe dne 3. veljače sv. Misi, koja će se na čast našeg Zaštitnika sv. Tripuna očitati u 10 sati u crkvi Gospe od Zdravlja (o. Kapucina).

Proslavimo, braćo, ovaj blagdan što dostojnije i pomolimo se sv. Zaštitniku, da nam rodni kraj bude postegjen od ratnih nepogoda i da se što prije sretno u nj povratimo! Bokelji!

Comunicazioni della Camera di commercio e d'industria in Zara.

La Camera di commercio e d'industria di Zara comunica che è uscita la collezione delle prescrizioni sul trattamento dei commessi viaggiatori austriaci ed ungheresi nonché dei commissi, che essi portan seco, le quali prescrizioni vengono unite come aminiccolo alle carte di legittimazione industriale (per viaggi nell'estero doganale) valevoli per l'anno 1915.

La Camera di commercio e d'industria di Zara comunica agli interessati, che giusta decreto ministeriale, per ora è di nuovo ammesso il servizio privato di pacchi postali per Cracovia in Galizia.

La Camera di commercio e d'industria di Zara partecipa agli interessati che giusta comunicazione dell' i. r. Presidenza del Consiglio dei ministri, il console americano in Fiume ha assunto entro il distretto del suo ufficio ormai anche la tutela degli interessi russi e serbi, in quanto dessa cade nella sfera delle di lui attribuzioni consolari.

Pismo iz Japana od zarobljenog Sibencanca.

„Hrvatska Misao“ donosi: „Naši vojnici ratne mornarice, koji su bili na ratnom brodu „Kaiserin und Königin Elisabeth“, iza kako su junački ispunili svoju dužnost, bili su od Japana zarobljeni i sad se nalaze u Himiji.

Na „Elisabeth“ bilo je i nekoliko vojnika iz Sibenika, među njima Vice Dešković kao artiljerijat. On od tamo pisa pismo majci, a jer je ovo pismo prožeto, i rodoljubljem, to ga donosimo u izvatku:

Himije 9. XII. 1914.
Draga majko! Evo me da Ti se javim poslije krvave bitke, koju smo imali mi i Nijemci protiv jakoga brodovlja japanskoga kod Tsingtao. Ja sam zapovjedao i pucao sa topa velikog na provi naše „Elisabeth“. Hvala Bogu, ostao sam čitav i zdrav, dok smo neprijatelju ipak doista dali

Velikom žalosti i suznoj očima morali smo izgubiti naš krasni brod, ali smo to morali učiniti da ne pane neprijatelju u ruke. Iza krvave bitke bili smo zarobljeni od Japanaca i nalazimo se ovdje.

Nama je dobro i dobro smo gledani. Za mene se ništa ne boji. Pisi mi odmah, jesu li ti druga braća krenula u boj sa Kralja i Domovinu.

Javi mi, kako živite. Ja ovdje u dalekom svijetu predviđam, da mora biti slabo, jer cio svijet u ratu, te će biti oskudica hrane i sve skupo.

...tome preucitvo ja-
...enta za istekle vojne
...su se na svima po-
...vornosti u
...rabrosti. Regimnat
...znovice bude pove-

...jednjk ovoga vrijed-
...o čemu sam uvje-
...put klisure čvrstim
...steće i uzdrži po-
...gimentima slavne e-
...lovanjem
...pukovnik,
...ntski zapovjednik".
...n, da je po „Danzer's
...ta „Graf Lacy" do-
...III. razreda, 16 vo-
...sluga i 14 pohnalnih
...čija i da je od 142
...gimentata nadmašilo
...čija.

...ke.
...jnutros se služila
...g obreda, na kojemu
...u Zadru, pa i ranje-
...u Sreću Isusovu, iz-
...resvetoj Djevič.

...rt.
...ne našeg domobran-
...adajoin bojovima na
...pravnik s Orebica
...embra p. g. pao u
...eci svoje ljude kao
...role u Zadru, a uni-
...stupio u državnu
...u Bosni. Ovdje u
...poznanika, koji ga
...rema mladica, koji
...govu smrt svak po-
...io uciviljenu majku,
...ri mlagja brata, od
...k. mornarici. Neka
...voj porodici izraz

...dbiskupije
...Zadru razaslao je
...nana naznačenim
...ih Biskupa nalaze,
...ove Nadbiskupije u
...obavi svečana po-
...za župske Mise,
...čupnicima činilo

...pske Mise ili poslije
...stvo, pred kojim će
...Marja i Slava Ocu,
...resv. Sreca, koje se
...etium officialium"
...biti ginoraznačena
... (Pange lingua) te
...vom sa Presvetim

...obavit će se ta
...Pontifikala i na
...posebnim crkve-

...nna.
...i u Zadru, da u
...veležje sv. Misi,
...a sv. Tripina oči-
...ravlja (o. Kapucina).
...dan što dostojno
...nam rodni kraj
...a i da se što prije
...Bokelj.

...vera di com-
...in Zara.
...l'industria di Zara
...e delle prescrizioni
...giatori austriaci ed
...e essi portan seco,
...come aminicco
...stiale (per viaggio
...l'anno 1915.

...l'industria di Zara
...a decreto ministe-
...l' s-rvizio privato
...Galizia.

...ndustria di Zara
...la comunicazione
...ei ministri, il cono-
...entro il distretto
...la degli interessi
...nella sfera delle

...roblijenog
...koji su bili na
...n Elisabeth", iza
...znost, bili su od
...u Himiji.

...koliko vojnika iz
...vič kao artilierie-
...ci, a jer je ovo
...ga donosimo u

...je 9. XII. 1914.
...se javim poslije
...i Nijemci protiv
...Tsingtao. Ja sam
...g na prvi nase
...n čitav i zdrav,
...a zidali

...ima morali smo
...morali učiniti da
...krvave bitke bili
...imo se ovdje.

...ledani. Za mene
...li i druga braća
...u.
...u dalekom svijetu
...cio svijet u ratu,
...o.

Ovaj rat je velika nesreća za cio svijet, ali mu mi nijesmo mogli izmaći, jer smo bili uslovanj ustadi da branimo našu djedovinu od dušmana, koji traže da nam je raskomadaju".

Zatim slijede pozdravi obitelji, prijateljima i znanicima.
Funzioni sacre per la invocazione al Sacro Cuore.
Nel 1796 le truppe napoleoniche invadavano il Tirolo, e quelle popolazioni, religiosissime, invocando il Sacro Cuore di Gesù cacciavano l'invasore e da quell'epoca il Tirolo fu consacrato al culto del Sacro Cuore.

Nel 1899 con enciclica del 25 maggio „Annum sacrum" il papa Leone XIII volle esteso quel culto a tutta la cristianità per corroborare la fede, e anche allora tutte le diocesi della Monarchia si consacrarono ossequenti al culto additato dal Sommo Pontefice.

In quest'ora calamitosa la Chiesa riunisce pure i suoi figli intorno al Sacro Cuore di Gesù per invocare la fine di una guerra che fa correre a torrenti sangue e lacrime, e minaccia indigenza, pestilenze e fame. Alle opere di carità rivolte a lenire i mali della guerra, la Chiesa vuole unire le preci per la pace, per la salvezza dell'Imperatore e della Patria Anche il Monarca e la Famiglia imperiale si sono consacrati al Cuore di Gesù

L'Ordinariato arcivescovile di Zara ha emanato a tal uopo le seguenti disposizioni:
Nella domenica della sessagesima, 7 febbraio, dopo la Messa parrocchiale — ovvero nelle ore pomeridiane — verrà esposto il SS. Sacramento dinanzi al quale saranno recitati 5 Pater, Ave e Gloria e quindi cantate le Litanie del Sacro Cuore, che si trovano alle pag 46 e 47 della „Collectio actuum officialium" dell'anno 1899, e poscia sarà recitata ad alta voce, avanti il „Pange lingua, la formola di consacrazione, e la funzione si chiuderà colla Benedizione del Santissimo Sacramento.

Nella Collegiata di S. Simeone la consecrazione si farà nello stesso giorno, dopo il Pontificale, nel modo che verrà dettagliatamente indicato in un Invito si cro speciale.

Nevrijeme kiše i poplave.
Javljuju iz Knina:
Evo je prošlo sedam nedjelja dana da je u nas uvijek juginova, 2 do 3 dana bure i jedan dan snijega; tek danas nešto ljepše. Krka još uvijek preko korita.

Javljuju iz Šibenika, 26 o. m.:
Noćasnje nevjrijeme bilo je upravo strahotno. Gmriljavina, bljesak, a kiša kao da se je nebo prolomilo. Dok na planini snijeg ovdje evo već mjesec i po neprestana kiša. Tužna se piše po gospodarstvo, ne okrene li još u pravi čas.

„Hrvatska Misao" piše:
„Dolac ponovno poplavio. Dažd ne prestaje. Toga znamenja naši stari nijesu upamili: Pokaranje božje: Rat, bolest, glad još k tome povodanj. Nekoliko podruma u predgrađu Dolac nabujalo od punje vode — pravo čudo — kao da je kakav podzemna rijeka tu našla svoj odušak. Isti slučaj desio se u jednoj postolarskoj radionici na obali, tako da nije bilo moguće obalom proći. K tome poplava uslijed niske i na nekim mjestima porušene rive smeta i onemogućuje svaki saobraćaj obalom".

Zaprisegnute požarničke čete u Šibeniku.
Javljuju iz Šibenika, 25 o. m.:
Jučer je slijedilo militarizovanje i zaprisegnute požarničke čete. Općinski upravitelj g. Humber Luger vatrenom besedom oslovio je četni i predložio joj čast, koju d. biva, ističući uvjerenje da će svoju dužnost zdušno vršiti. Na to je nadporučnik gospodin Grčetić čitao obrazac prisjega, koji je cijela četa, za njim opetovata. Još je g. nadporučnik posvetio četni par riječi, a na to je g. općinski upravitelj kliknuo trokratni „živio" Nj. Veličanstvu, što je četa oduševljeno prihvatila. Četa broji 42 člana.

Izložba prof. Vlaha Bukoveca.
Čuveni umjetnik, naš zemljak gosp. Vlaho prof. Bukovec izložio je ovih dana u Pragu, u salonu umjetničkoga zavoda F. Rubesa, nekoliko svojih radnja. Praska štampa piše sa divljenjem o toj izložbi krasnih radova našega zaslužnog Dubrovčanina.

Praska „Union" donijela je 22 o. m. (br. 22) podlistak pod nazivom „Vlaho Bukovec" povodom Bukovčeve izložbe slika u praškom Rudolfinumu.

U podlistku pisac (S. T.) izmegu ostaloga kaže: „Te su radnje u najboljem smislu riječi dobra akademska umjetnost plemenite risarske kulture, umjetnosno osjećanje, koje je ostalo netaknuto prevatrimn strujama zadnjih desetina godina i vjerno samo sebi i akademskoj tradiciji ljepote i dopadnosti". Pisac zatijem hvali Bukovčev individualni kolorit, ističe njegovo južnjačko porijeklo, pak nastavlja: „Spontaniji i kao čovjek bliži postaje nam umjetnik u slikama, koje nam pripovijedaju o četverim zidovima njegove kućevnosti". Prikaz završuje ovako: „Kako bi se nerado umjetnik odjelio od svojih slika, najbolje pokazuju visoke cijene, koje su kat-logu zabilježene i koje se mogu smatrati upravo ratnim cijenama".

Ubio sina.
Pišu nam iz Dubrovnika, 20 o. m.
Na dopunu poslana vam vijesti, da je u Martiničevićima, u župi dubrovačkoj, otac ubio iz puške svoga sina, javljam vam, da se nesretni otac zove Ivan Dedović iz Ponikava kod Stona, da se oženio i nastanio u Martinovičima. Sin mu se zvao Stjepan, a bijaše tek prevarilo šesnaestu godinu života. Ubijca ima još jednoga sina, u Americi.

Izmegu oca i sina česte su bile zadjevice, po onome što se govori, radi nesretne ljubomornosti, jer je otac prevarilo 56. godinu života a po drugi se put oženio sa mladom Konavokom. Drugi kažu, da mu je žena uvijek bila kivna na pastorka, jer da je tobože nije htio slušati. Kako bilo, bijednoga mladica nema više, a otac će ovjeh dana odgovarati za užasno zločinstvo pred vojenim sudom u Mostaru, kamo su ga jutros odveli pod jakom pratnjom.

Noćas je nesretnik kidisao na život u vojenome zatvoru, tako da je straža bila primorana vezati ga. Mačeha je u sudbenog tamnici ovdje, gdje će čekati na ispadak kaznenog postupka.

Ovo strašno zločinstvo svakoga je potreslo. Svakog žali, što se ovo dogodilo ovjeh teških dana.

Nagjeno je.
Dne 7 o. m. nagjeno je u Viale Tommaseo omajni iznos novaca te predan redarstvenoj vlasti.
Dne 24 o. m. nagjena je u Calle St. Maria jedna ženska ručna torbica sa omanjom svotom novaca.

Vlasnica može je pridignuti kod red. odsjeka ovog Kotarskog Poglavarstva.
Nazad dva tri mjeseca nagjeno je u Ninu jedan sat od srebra, dvoklopac, i predan onom župniku.
Vlasnik koji ga je izgubio može se prijaviti M. P. župniku u Ninu.

Za nabavu toplog odijela za vojnike.
Za nabavu toplog odijela za vojnike na bojnopolju, bili su sakupljeni slijedeći iznosi izmegu državnog gragjevnog osoblja:
namještenici namještnostnog gragjevnog odsjeka, uključno zadarski gragjevni kotar kr. 188; namještenici gragjevnog kotara Spijeta 30, Sinja 10, Knina 10, Makarske 66, Imotskog 50, Dubrovaika 7, Šibenika 20, Kotora 10. Ukupno kr. 381.

VII. Popis prinosa
pripomoćnom Uredu za dalmatinske bjezguncce kod c. k. Namještništva u Zadru.
C. k. uprava kontrolnog kotara financijske straže u Šibeniku, a doprinješe: Lucanovich Ante, natpovjerenik I. razreda kr. 10 — Ponisch Vinko, povjerenik II. razreda 6 — Cocco Juraj naslov. nadpreglednik 5 — Kero Ante, naslov. preglednik 5 — Grančarić Sime, naslov. preglednik 5 — Maržić Josip, naslov. preglednik 5 — Biečić Josip, nadstražar 5 — Ercegović Ivan, nadstražar 5 — Guardiol Mate, stražar 5 — Relić Lazar, stražar 5 — Giklić Marjan, stražar 5 — Ivčić Grzur, naslov. preglednik 4 — Krvacija Ivan, naslov. preglednik 4 — S. Ivestrić Silvester, nadstražar 4 — Bobelj Nikola, nadstražar 4 — Perčić Petar, nadstražar 4 — Sikavica Josip, nadstražar 4 — Madjerić Marko, stražar 4 — Trošić Roko, stražar 4 — Ostojić Petar, nadstražar 3 — Baranić Mate, nadstražar 3 — Burazer Bare, nadstražar 3 — Čobanov Ivan, nadstražar, 2 — Mastela Petar, nadstražar 2 — Lukčić Mihovil, nadstražar 2 — Lovrovčić Nikola, naslov. nadstražar 2 — Prihod od kamata god. 1914 5.74.

Primljeno od nadbiskupskog ordinarijata u Zadru, a doprinješe: (Dragove): Raspović don Andrija dušobrižnik kr. 4 — Vidučić don Ante 2 u. m. 2 — Vidučić Ivan 1 — Vidučić Stojija 1 — Božajić Ante 1 — Lucijin Ivan 1 — Raspović Zorka 1 — Vidučić Ante 0:40 — Vidučić Marija 0:40 — Matulić Sime 0:40 — Perčić Marko 0:40 — Fizalić Petar 0:40 — Vidučić Stojija 0:32 — Milišić Ivan 0:32 — Vidučić Sime 0:30 — Car Antica 0:30 — Fizalić Marija 0:30 — Vidučić Petar 0:30 — Čorić Tomica 0:30 — Vidučić Božica 0:20 — Vidučić Roko 0:20 — Vidučić Marko 0:20 — Vidučić Jakovina 0:20 — Vidučić Antica 0:20 — Dragovčić Matija 0:20 — Dragovčić Santa 0:20 — Dragovčić Božo 0:20 — Božajić Ante 0:20 — Lucijin Mate 0:20 — Lucijin Marija 0:20 — Matulić Lucija 0:20 — Matulić Marija 0:20 — Matulić Josip 0:20 — Matulić Sime 0:20 — Fizalić Nikola, glavar 0:20 — Fizalić Marija 0:20 — Perčić Božica 0:20 — Matulić Matija 0:20 — Matulić Filip 0:20 — Perčić Jelena 0:11 — Benzija Car M. rija 0:10 — Vidučić Jozica 0:10 — Vidučić Jure 0:10 — Vidučić Antica 0:10 — Vidučić Sime 0:10 — Vidučić Sime 0:10 — Vidučić Lucija 0:10 — Dragovčić Lucija 0:10 — Dragovčić Božica 0:10 — Dragovčić Marija 0:10 — Dragovčić Stojija 0:10 — Dragovčić Matija 0:10 — Dragovčić Kata 0:10 — Božajić Ivanica 0:10 — Božajić Kata 0:10 — Lucijin Ivanica 0:10 — Štame Jelena 0:10 — Milišić Ante 0:0 — Milišić Sime 0:10 — Matulić Kata 0:10 — Čorić Kata 0:10 — Fizalić Ivanica 0:10 — Fizalić Ivanica 0:10 — Fizalić Marko 0:10 — Fizalić Lucija 0:10 — Fizalić Matija 0:10 — Car Stojija 0:08 — Vidučić Sime 0:08 — Rožajić Tome 0:04 — Župljani Ugljana 41 — Župljani Sutomišćice 53.51 — Segarić kan. D. Sime 3 — Župljani: Kali 14 — Vukić D. Krsto 5 — Župljani Kukuljice 635 — Kosta D. Pavao 2 — Župljani Gorica-Raštane 10 — Torbarina D. Marčo 10 — Dorčić D. Ivan 15 — Skupa kr. 297.65 — Zadnji popis kr. 10766.82 — Ukupno kr. 11064.47.

RODOLJUBI! Sjetite se oskudnih porodica vojnika, koji su pozvani pod oružje!
Prinosi se šalju: Ratnom pripomoćnom uredu kod c. k. Namještništva (Odsjek I.) u Zadru.

RAZLIČITE VIJESTI
Knez Colonna i Vatikan.
Rom, 25. „Osservatore Romano" javlja: Gradski načelnik Rima, knez Colonna, pohodio je bolesnike i ranjenike, koji su postradali prilikom katastrofnog potresa i koji leže u papinskoj bolnici „Santa Marta". Obilazeći bolnicu sreo se s monsignorima Misciatelli i Zampini. Na rastanku je knez Colonna zamolio msgra. Misciatelli-a, da izruči Papi izraz njegove odanosti.

Plaćanja iz fonda za ratnu pomoć.
Ured za ratnu pomoć već je u novembru 1914 doznao pojedinim pokrajinskim političkim vlastima lijepu svotu od 1.200.000 kr. a sada će se opet donučiti iznos od 900.000 kr. Po uputama što su dostavljene tim vlastima, taj je novac imao služiti za to, da se dadu predujmovi na zakonit prinos za uzdržavanje, i to u slučajevima, kad bi odugovlačenje uređivanje prijetilo da se plaćanje oteža, i da se udjele dodatni iznosi kada radi osobitih prilika, kao što su bolesti, trajna nesposobnost za rad ili više djece ispod 8 godina, prinos zakoniti za uzdržavanje ne bi mogao da dođe. Ali i u slučajevima, gdje su normalna srestva za življenje skraćena radi toga što izdržavatelj više nema svoje često obilate zarade, gdje se normalne prilike življenja ne mogu, uz najbolju volju, preko noći ograničiti; takav dodatak, na primjer najmovni, pravo je veliko dobročinstvo. Ali i onim suprugama mnogih osoba koje su u vojsci bila je iz tog fonda doznačena pripomoć, na koju nijesu imale zakonita prava. Inače bio je novac upotrebljen, da se po mogućnosti doskoči općoj gospodarstvenoj oskudici i da se indirekno i u najširem

smislu pomogne rodbini pozvane pomoćdi uređenjem pučkih kuhinja, promicanjem akcije za prehranjivanje, dosugivanjem radnje oko toplih koma i odijela.
Po izvještajima pokrajinskih vlasti, korist od fonda za ratnu pomoć pokazala se na najbolji način; pa ako sada, kada se doznaci drugi milijun, zalaha novca u blagajnici spane, to fond misli da se čistom savjesti može da obrati na pučanstvo s molbom, da ga se i dalje sjeti.

Uresni predmeti u korist službenog ratnog staranja.
Uvaživši potečaje iz gospojinskih krugova, Ratni pomoćni ured pri Ministarstvu unutarnjih posala počeao je već prije Božića izdavati zlatnih i emaljiranih ratnih urednih predmeta, u kojih je glavni umjetnosni motiv cesarska kruna i broj godine. Takovih ureda (broševa, prstenja i igala za ovratnike) izlazi u pet različitih veličina. Zbog jednostavne i vrlo ukusne izrade u zlatu ili u pozlaćenome srebru oni su već našli velik odaziv kod članova cesarske Kuće i gospija iz prvih društvenih slojeva.

Glavnom pobodom pri izlavljanju tih nakita bijaše s jedne strane želja gospija, da se ovjeh ozbiljnih vremena ne bi smjeli nositi obični uredi, a s druge strane, da se imućnim krugovima pruži kakav službeni prodajni predmet, kojim bi se akcija oko ratnog staranja mogla znatno okoristiti.

Cijena je pojedinim predmetima izmegu 25 i 100 kruna. Poradi znamenite prodajne vrijednosti tih predmeta nema ih mnogo u zalih; no mogu se naručiti na osnovu naslikanih uzoraka kod Tehničke prometne centrale ratnog pomoćnog ureda (Technische Betriebszentrale des Kriegshilfsbureaus, Wien, 1. Bez. Hoher Markt Nr. 5) ili kod Ureda za ratno staranje. (Kriegsfürsorgeamt, Wien, 9. Bez. Berggasse 19).

Umjetnosne ratne razglednice.
Sastavio se odbor od znamenitih bočkih umjetnika radi izdavanja umjetnosnih ratnih razglednica u sarolikoj kamenolisknoj. Dvije trećine utrška namijenjene su fondovima ratnog staranja uopće, a trećina je napose odredjena za osku leu umjetnike. Razglednice izragene su upravo umjetnički, a pružaju u svojoj cjelini ilustrovanu povijest današnjeg rata. Izlaze u raznim serijama.

Cartoline giubilar i francobolli di guerra.
Da circa due mesi si trovano in vendita artistiche cartoline postali e francobolli per cartoline e lettere con aumento di prezzo, il cui ricavato viene devoluto a soccorrere vedove ed orfani di militi caduti in guerra.
Le cartoline recano dalla parte posteriore uno splendido ritrattissimo ritratto del nostro augustissimo Sovrano con ai lati, fra artistiche fregi, due superbe vedute di Vienna. La parte anteriore recit la corona imperiale con la scritta „Viobus Unitis" ed il francobollo speciale coll'effigie dell'Imperator, quando diciottenne salì al trono.

I francobolli per cartoline e per lettere sono più alti del solito e portano sotto l'effigie sovrana un fregio a foglie coll'anno 1914.
Le cartoline costano 15 cent. ed i francobolli per cartoline 7, per lettere 12 cent.
L'interesse per il valore artistico di questi oggetti, l'altissimo loro significato patriottico e lo scopo umanitario del ricavato, devono indurre tutti a farne il più largo uso, assicurandosi così la gratitudine di molti poverelli.

Omoci od hartije Ratnog pomoćnog ureda.
Ratni pomoćni ured pri Ministarstvu unutarnjih posala navijestio je već prije nekoliko vremena, da će izdavati omotke od hartije sa uliskanim pozlaćenim monogramom službenog ratnog staranja, pak ih je sada stavio u promet.
Utržak je namijenjen Crvenom Krstu, Ratnom pomoćnom uredu i Uredu za ratno staranje. Omoci su vrlo dobre vrste i ukusno su izrageni. Zapadaju 3 odnosno 4 para po komadu.
Dobivaju se kod Tehničke centrale ratnog pomoćnog ureda („Technische Betriebszentrale des Kriegshilfsbureaus Wien, 1. Bez. Kr. Hoher Markt 5") u kutijama po 100 komada, a kod prodavaonica duhana i pojedince. Prodavaonice duhana i ostali prodavaonici dobivaju pri naručbi od najmanje 100 komada obični popust.

Snižena cijena službenih kalendara Ratnog pomoćnog ureda.
Kako je nastupila nova godina, Ratni pomoćni ured odlučio je da izdade uz sniženu cijenu raspoloživu količinu nekih službenih kalendara, a to je onijeh, koje je izradila tvrtka Franz Hess & Söhne.
Ti su kalendari uvezani raznovrsnim kožama u vrlo fino i ukusnu obliku, urešeni su austrijskim, ugarskim i njemačkim grbom u emalju ili monogramom zvaničnog ratnog staranja, ukrašenim u zlatnom tisku. Cijena od 6 kr. dotično od 4 kr. i od 90 para, snižena je na 4 kr., dotično na 2 kr. i na 40 para.
Kalendari se naručuju kod Tehničke prometne centrale Ratnog pomoćnog ureda pri Ministarstvu unutarnjih poslova („Technische Betriebszentrale des Kriegshilfsbureaus des Ministeriums des Innern, Wien, Hoher Markt Nr. 5") Jedino se tu mogu dobiti uz sniženu cijenu.

PATRIOTTI, ricordatevi delle famiglie bisognose dei militi richiamati! — Le oblazioni sono da dirigersi: All'ufficio di soccorso di guerra presso l'i. r. Luogotenenza (Dipartimento I.) in Zara.

Telegrammi della Redazione.
Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.
LA GUERRA.
I nostri combattimenti nella Polonia russa ed in Galizia.
VIENNA, 29. Si comunica ufficialmente: È caduta una forte nevicata. Nella Galizia occidentale e nella Polonia ebbero luogo soltanto combattimenti di pattuglie in servizio di ricognizione, e, dove le condizioni di visibilità momentaneamente lo permet-

tevano, vi furono combattimenti di artiglieria. Nei Carpazi ad ovest della gola di Uzsook gli attacchi russi furono respinti, con gravi perdite pel nemico. I combattimenti presso Vezerszallas e Volovec sono terminati. Il nemico venne respinto sulle alture dei valichi. Abbiamo riportato altri 400 prigionieri. Nella Bucovina regna quiete.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer, tenente maresciallo.

I combattimenti degli eserciti germanici.

BERLINO, 29. Ufficiale: Durante un volo notturno di una squadra di velivoli furono abbondantemente tempestate di bombe le opere delle retrovie inglesi della fortezza di Dunkerque. Un attacco nemico a nord-ovest di Nieuport fu respinto. A sud del canale di La Bassée gli Inglesi tentarono di riconquistare la posizione loro strappata. L'attacco fu facilmente respinto. Sul resto del fronte nulla accadde di essenziale.

L'attacco russo nella zona di Kuszen, a nord-est di Gumbinnen, fallì con gravi perdite pel nemico. Nella Polonia settentrionale nessun mutamento. A nord-est di Bolimow, ad est di Lovicz, le nostre truppe ributarono il nemico dalla sua posizione avanzata e penetrarono nella posizione principale. Le trincee conquistate ad onta di violenti contrattacchi notturni, furono mantenute, ad eccezione di un piccolo tratto, e poste in assetto.

La suprema direzione dell'esercito.

La crociera del „Karlsruhe". Altri piroscafi inglesi e francesi affondati.

BASILEA, 30. A quanto si annuncia da Tokio, l'incrociatore germanico „Karlsruhe" colò a piccolo nelle acque americane altri due piroscafi inglesi ed un francese.

Tre aeroplani inglesi scomparsi.

BASILEA, 30. I giornali recano: Dei 7 velivoli inglesi che bombardarono Ostenda e Zeebrügge, 3 non fecero più ritorno; nel ritirarsi furono accerchiati da numerosi velivoli germanici e cacciati verso il mare aperto.

Combattimenti presso il Canale di Suez.

LONDRA, 29. L'Agenzia Reuter annuncia: Presso Kantara, in prossimità del Canale di Suez, ebbero luogo combattimenti di avamposti.

Notizie dal Messico.

LONDRA, 30. Notizia della Reuter: Comunicano ufficialmente da Veracruz: I fautori di Caranza entrarono giovedì nella città di Messico.

P. KASANDRĀĆ odgovorni urednik
Tiskarnica Josipa Ferrari.

Meteorologična opažanja u Zadru.
Osservazioni meteor. della Staz. di Zara.

Dan - Giorno	sahat		Prava i snaga vjetrova		Temperatura		Obilac 0 - 10		Nubi 0 - 10		Uobročina (mm)	Preosp. in mm
	ora	Therm. azab. Press. atmosf.	Direz. e forza del vento		Obilac 0 - 10	Nubi 0 - 10						
7 pr. p.-ant.	46.5				2.3	10						
29 2 p. p.-pom.	45.3		NE 2		4.3	9	4.6					
9 p. p.-pom.	46.7		SE 2		3.0	10						

Temper. po Cielstisu 30 sijec. na 7 sati u jutro 1.4
Temper. in centig. al 30 gennaio alle 7 ore ant. 1.4

Primaju se oglasi na četvrtoj strani uz umjerenu cijenu.
Si accettano avvisi in quarta pagina a prezzi modici.

CRVENI KRST - CROCE ROSSA

Prilozi za Crveni Krst.
Šikić Vana p. Grga kr. 0:20 — Šikić Luce Šimina 0:10 — Šikić Ane z. Perina 0:20 — Šikić Luce Tomina 0:10 — Šikić Sara Šimina 0:12 — Juraga Jelina Stipina 0:20 — Kožulčić Barica 0:10 — Skračić Antula p. Pere 1 — Skračić Mare z. Matina 0:40 — Juraga Barbara Josina 0:60 — Juraga Tomica p. Leopolda 1 — Božikov Kate p. Mate 0:20 — Šoić Jaku z. Lovrina 0:20 — Juraga Tomica z. Antina 0:30 — Turčinov Klementina 0:30 — Skračić Cvita z. Šimina 0:30 — Mudronja Antica p. Jure 0:10 — Skračić Matija Ivina 0:10 — Juraga Jakov Mihov 0:15 — Skračić Luzareta z. Ante 0:20 — Mudronja Vjekoslav Matin 0:10 — Rameša Franka Tomina 0:10 — Skračić Antica ud. Antina 1 — Skračić Matija z. Ivina 0:20 — Kovačević Kata z. Matina 0:20 — Mudronja Ana z. Jurina 0:60 — Skračić Ana z. Ivina 0:10 — Šikić Dane 0:40 — Skračić Narež 0:20 — Plešić Sime Matin 0:20 — Rameša Pere Mihov 0:20 — Mudronja Cvita z. Šimina 0:18 — Mudronja Jele z. Markova 0:20 — Rameša Milka z. Grgina 0:10 — Jezina Šinka z. Ivina 0:10 — Mudronja Jaka z. Šimina 0:50 — Turčinov Antica z. Krstina 0:50 — Društvo „Mameli Podvornika" 0:40 — Djevojačko Društvo 2 — Vodopija Matija z. Markova 0:50 — Turčinov Šinka

z. Markova 1 — Dongjivić Uska z. Radina 0:25 — Turčinov Cvita z. Nikolina 0:50 — Juran Ane p. Jose 0:22 — Jerat Mare z. Jakovljeva 0:40 — Jerat Mare z. Simina 0:30 — Rameša Pere Savin 0:20 — Juran Cvita z. Perina 0:40 — Juran Angelija z. Grg na 0:40 — Jerat Aleksandra z. Jurina 0:20 — Mudronja Jacint Josin 0:20 — Skračić Cvita Matina 0:20 — Jezina Kate z. p. Mate 0:40 — Juraga Ane z. Josina 0:60 — Jelić Anka 0:25 — Pleslić Kat. z. Nikolina 0:20 — Pleslić Ante p. Sime 0:20 — Pleslić Mande z. Pavina 0:20 — Kovačev Marija 0:20 — Kovačev Sinka z. Matina 0:20 — Bašić Sinka p. Jose 0:25 — Mudronja Grgo 0:20 — Sikić Jerina 1 — Mitrov Jerina 0:25 — Vodopija Kate 0:25 — Stipanella Barbara 0:04 — Juraga Anka 0:50 — Lovrić Dumica 0:25 — Jerat Ivanica 0:10 — Skračić Kate 0:20 — Skračić Sinka p. Dume 0:20 — Juraga Sime 0:25 — Juran Sime 0:12 — Turčinov Matija 0:25 — Soić Franka 0:25 — Rameša Bare 0:20 — Juran Vjekoslava 0:25 — Jerat Tomica 0:10 — Rameša Marija 0:10 — Juran Margarita 0:10 — Vodopija Luce 0:25 — Vodopija Jaka 0:25 — Vodopija Krste 0:20 — Jezina Oliva 0:10 — Markov Zorka 0:20 — Vodopija Cvita 0:25 — Jezina Jerina 0:25 — Mudronja Jaka 0:25 — Skračić Stefanja 0:10 — Zeravica Ivanica 0:20 — Kaleb Mande 0:40 — Jezina Luce 0:25 — Stipanella Kate 0:12 — Lovrić Kristina 0:25 — Juran Matija Simina 0:25 — Mitrov Jerina Antina 0:25 — Juran Simica Ivana 0:25 — Juran Antica Simina 0:25 — Rameša Bare 0:25 — Rameša Mate 0:50 — Lovrić Vana Jakovljeva 0:12 — Kovačev Dumica 0:50 — Crkovenarstvo župske crkve 2 — N. N. doprimješe 12:67. Sakupljeno u općini Trpanjskoj kr. 1483:14. Makarska, kinematograf „Biokovo“ kr. 18:18:

Sakupljeno od mjesnog odbora u Polačić k. 70. Sakupljeno od mjesnog odbora u Čepikućam, kod Stona, kr. 102:—; doprimješe: Kristić Krsto, fin. nadstr. kr. 5 — Paltrinieri Tomislav, fin. str. 5 — Zuru Petar, fin. str. 5 — Hrdalo Niko reč. Čovo 10 i bječava 3 p. — Jogo Kate p. Miha 1 — Vlasić Mate 1 i bječava 1 p. — Vlasić Vlaho 1 i bječava 1 p. — Vlasić Ivo 1 i bječava 1 p. — Zvono Mare 1 i košulja 1 kom. — Dolina Marko 1 — Obitelj Hadjea 1:20 i bječava 2 p. — Obitelj Joga 1:40 i bječava 1 p. — Obitelj Ante Andriasevića 1 i bječava 1 p. — Obitelj Mate Andriasevića 2 i bječava 1 p. — Svičarić Ivo Vlaho 2 i bječava 2 p. — Klis Ivo 1 — Klis Ivo 0:14 i rubaca 1 kom. — Klis Pero 0:40 — Klis Gjurio 0:40 i rubaca 1 kom. — Hrdalo Niko p. Stjepa 1 i bječava 1 p. — Hrdalo Božo p. Nikole 2 i bječava 1 p. — Obitelj Iva Vrtpraga 0:40 — Obitelj Mata Vrtpraga 1 i rubaca 1 kom. — Obitelj Gjurio 1 i rubaca 1 kom. — Andriasević Rade 0:20 — Peudo Sijepo 1 — Peudo Jele 0:60 — Peudo Ane bječava 1 p. — Obitelj Pera Andriasevića 0:80 i bječava 1 p. i rubaca 1 kom. — Obitelj Mata Andriasevića 4:10 i bječava 1 p. i rubaca 1 kom. — Čurčija Ivo 1 i bječava 1 p. — Obitelj Stjepa Čurčija 5 i bječava 1 p. i rubaca 1 kom. — Stade Ivo 1 i bječava 1 p. — Bandur Kate 0:40 i rubaca 1 kom. — Bandur Ane 1 i bječava 1 p. — Pilato Niko 1 — Pilato Miho 0:30 i bječava 1 p. i rubaca 2 kom. — Pilato Ane 0:20 — Križović Ane bječava 1 p. — Vučina Kate rubaca 1 kom. — Keisto Mato 0:60 i bječava 1 p. i košulja 1 kom. — Vezić Jele 3 i košulja 1 kom. i gaćica 1 kom. — Vezić Marica 1 i rubaca 1 kom. — Obitelj Iva Brbore 6 i bječava 1 p. i rubaca 3 kom. — Obitelj Petra Brbore 10 i bječava 1

p. rubaca 1 kom. i košulja 1 kom. — Obitelj Ane Brbore 1 — Pavlinović Kate bječava 1 p. — Rabagija Ivo bječava 1 p. i rubaca 1 kom. — Potrebica Marko 1 i bječava 1 p. — Rabagija Kate rubaca 1 kom. — Marić Marko 3 i bječava 1 p. i košulja 1 kom. — Marić Rade 4 i bječava 1 p. i rubaca 1 kom. — Pilato Miho 0:40 — Marić Ivo 0:20 i bječava 2 p. i rubaca 5 kom. — Pasarić Ivo 1 i rubaca 1 kom. i košulja 1 kom. — Pasarić Pero 1 i rubaca 1 kom. — Delalija Ivo 0:26 i rubaca 2 kom. — Delalija Cvijeta 1 i bječava 1 p. — Brbora Ivo 2 — Marić Mato 0:40 — Rabagija Ivo 1 — Obitelj Jogo 1:60 — Marčinko Mare 1 i rubaca 1 kom. Skrip — Kevešić don Stjepan kr. 40. Zatta Antonio, imprenditore u Castel Surac kr. 20. Sakupljeno u Stobreč-Kamenu kr. 46:40; doprimješe: Blažević Stipo p. Tome kr. 1 — Cokarić Ivan p. Ante 10 — Cokarić Spiro p. Blaža 1 — Cokarić Ante p. Jakova 1 — Blažević Fabjan p. Ante 1:10 — Cokarić Pave p. Mate 0:20 — Knezović Josip p. Ante 1 — Knezović Matija p. Stipe 1 — Plosne Simun p. Ante 2 — Cokarić Anježa od Mate 1 — Blažević Ante p. Mate 2 — Jadrić Simun p. Marku 1 — Blažević Marin od Ante 0:60 — Plosne Slavica z. Antina 1 — Knezović Nikola p. Mate 1:40 — Knezović Ivanica 0:50 — Knezović Marica od Ante 0:50 — Knezović Grgo p. Simuna 1 — Knezović Ema od Mate 1 — Perosović Ivan p. Jakova 1 — Perosović Ante p. Jakova 1 — Blažević Luka p. Ivana 0:40 — Plosne Mijo p. Ivana 0:40 — Plosne Marin p. Marka 5 — Perosović Toma p. Ante 0:40 — Stipinović Ante Mijin 1 — Supić Jakov Ivanov 1 — Plosne Ante p. Mate 0:40 — Očasić Bartul p. Martina 0:20 — Perosović Jure p. Jakova 1 — Plosne Marin p. Ante 9 Cokarić Ante p. Martina 1:30. Milović Ivo i Baldo, Vrućica kr. 4. Spikić otac Jozo, Vrlika (3 obruk) kr. 253:17. Sakupljeno od mjesnog odbora u Visu kr. 269:35. Doprimješe: Kongreg. cija S. Kuće po O. Grigantovu Komor, kr. 20 — Cecconi Giovanni 1 — Kuljiš Margarita 1 — Rocchi Dinko 1 — Mladineo Ivan 1 — Vidović Domina 1 — Ilić Kata 2 — Nejasnić Marica 1 — Sorić Perina 1 — Radišić Luce 1 — Rocchi Niko 1 — Gospodinović Andriana 1 — Radišić Ante 1 — Ilić Mate 1 — Radišić Ante 1 — Kuzmanić Jakov 1 — Rokić Niko 1 — Radišić Marija 1 — Radišić Andrija 1 — Silić Jakov 1 — Radišić Marija 1 — Ilić-Bokasur Vica 1 — Radišić Ivan 1 — Radišić Andrija 2 — Ivulić Petar 1 — Rabanašić Jakov, p. M. 1 — Bakulić Zurlija Ivan 1 — Radišić Petar 1 — Bulić Mate 1 — Brajčić Josip 1 — Soljančić Marija 1 — Ivulić Visko p. Ivana 1 — Ilić Stefana 1 — Ilić Mate 2 — Bakotić Perina 1 — Radišić Andriana 1 — Travišić Spaso 1 — Bakulić Dominik 1 — Bakulić Ivanka 1 — Butorović Jakov 1 — Martinić 2 — Kargitić 1 — Stavić Juraj 1 — Straud Stjepan, c. k. oražnik 1 — Gabresić Andriana 1 — Bučić Marjan 1 — Butorović Ante 2 — Ilić Stipe 1 — Radišić Ante 1 — Ivulić Marko 1 — Sakupljeno među različite osobe 15:15 — Antićević Mare 1 — Kraja Marijana, nadučiteljica 5 — Lončarević Jerka, učiteljica 5 — Ivčićeva Anka, učiteljica 3 — Salvesani Gjurgjica, učiteljica 3 — Vranković Kuzma, učitelj 2 — Dragošević Ita, uč. kand. 2 — Stipinović Spiro 4 — Ivulić Marko 0:60 — Bradanovich Costantino 10 — Bradanovich Vincenzo 10. (Shjrti).

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Milioni

adoperano contro la **TOSSE** raucedine, catarro e ingorgamento, tosse convulsiva le

Kaiser Caramelle pettorali (con tre abeti)

6050 certificati di medici e privati attestano il buon successo

Bomboni oltremodo piacevoli e gustosi.

Pacchetti 20 e 40 cent. Scatole 60 cent. Vende presso: Giorgio e Spiridione Brečić Droghieri in Zara; P. Novak farmacista in Lesina; S. Boglić farm. in Knin; Norberto Čindro farm. in Traù; A. Karlovac farm. in Cittavecchia e G. de Borzatti farm. in Milna.

UTARMIČNI BUDILNIK

poniklovan 20 cm. visok, kr. 2
marka Junghans 3
sa radium-svijetlim broj. 4
radium-dvostruko zvonce. 5
radium 4 zvonca 6
sat Boskopf 3
plosnat sat od čelika 4
ratni sat 5

Pismeno se jamči za 3 godine.
Salje se uz pouzće

MAX BÖHNEL,
BEČ, IV. Margarethenstrasse br. 27. 69.
— Izvorni tvornički cijenik besplatno.

SRPSKA ŠTEDIONICA u ZADRU
(protokolisanu udružnje s ograničenim jamstvom).
OSNOV. 1901. — ZAP. RAD. 1902.

PRIMA NOVAC na članske knjižice i na one stalne nedjeljne štednje. Najmanji je ulog ove vrste štednje 50 para (helera) sedmično; štednja traje 4 godine.

PRIMA NOVAC na uložne knjižice od 1 krune na više uz kamatu 4 1/2%; otkaz po pogodbi.

PRIMA NOVAC u tekuci račun, vršeci sve naloge svojih kontokorentista. Uslovi po pogodbi.

PRIMA OŠTAVE na čuvanje i rukovanje, uz naročite uvjete.

IZDAJE zajmovna njeđen, obveznicu ili u tekućem račun sa i bez hipotekarnog ožeguranja.

IZDAJE zajmove na račun zaloga papira od vrijednosti, zlatna i srebrna novca.

ESKOMPTUJE izvučene papire od vrijednosti i kupone.

KUPLJE i prodaje papire od vrijednosti, čekove, devize i svakovrsni strani novac uz najpovoljnije uslove.

PRODAJE promesne za sva vučenja.

PREGLEDA izvučene brojeve svih vrsta papira od vrijednosti.

OSJEGURAVA srećke i ostale vučenju podložne papire od vrijednosti protiv gubitka pri vučenju.

VRŠI NAPLATE i ISPLATE u izvan Monarhije.

OBVALJA SVE POSLOVE BRZO, TAČNO KULANTNO.

FRATELLI MANDEL & NIPOTE
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti publici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4% — Prestito ferroviario Bulgare, al 6 o 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2% ecc

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austr. 3%. Vinc princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust 1858. Vinc. princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vinc. princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Loti turchi 1870 da fchi 400. Vinc. princ. fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 8. Gruppo soci russe Austriache, Italiane e Ungheresi. Vinc. princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e di richieste dei propri clienti, senza alcuna sp.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti, Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

SOCIETÀ OFFICINA MECCANICA E FONDERIA
Ingegnere: PIETRO VERACI in FIRENZE.
Anonima con Sede in Firenze. — Capitale versato Lire 1.200.000.
Assortimento il più completo di **MACCHINE OLEARIE** premiate con due gran prix, due diplomi di 1.º grado e sette medaglie d'oro.
Assume forniture a condizioni favorevolissime.
Rappresentante la Ditta: **FRATELLI MANDEL & NIPOTE — ZARA.**

Mulini riuniti a vapore HUNGARIA
Società per azioni Budapest.
Rappresentanza e deposito **Banca Popolare di Zara.**

<p>Kupuje i prodaje Vrijednostne Papire, Devize i Valute.</p> <p>Obskrbljuje Inkasa i Isplate na sva tu i nozemski tržišta.</p>	<p>Dionička glavnica 50 milijuna Središnjica u PRAGU, utemeljena god. 1868</p> <p>ŽIVNOSTENSKÁ BANKA PODRUŽNICA U TRSTU</p> <p>Brzojavni naslov: „ŽIVNOSTENSKÁ“</p> <p>Ispostave: GRADO I OPATIJA.</p> <p>IZVRŠUJE SVE BANKOVNE POSLOVE.</p> <p>Pričuvene zaklade 25 milijuna</p> <p>Telefon: Nro 2157 - 1078</p>	<p>SAFES DEPOSITS uz najpovoljnije uvjete</p> <p>— 0 —</p> <p>Prima na čuvanje i upravu EFEKTE I DRUGE VRIEDNOTE</p>
---	---	---